

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝ ΟΔΩ ΚΑΛΑΜΙΩΤΟΥ ΑΡ. 27	ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΗΡΟΤΕΑ 12 ΜΗΝΩΝ Ἀπὸ τῆς Ἰανουαρίου ἕως τοῦ Ἰουλίου Ἐν τῷ ἔσῳ δρ. 6. Ἐν τῷ ἔξῳ φρ. χρ. 8.	Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΩΝ
-------------------------------------	---	---

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σταυρός - Ἀνάστασις. Σταυρωθῆμεν - Ἀγαπήσωμεν, ὑπὸ Φίμ.
Ἀναστασίου. — Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον, ὑπὸ Μιχ. Γ. Γαλανοῦ. —
Ἡ πολιτικὴ κατάστασις καὶ ἡ λαϊκὴ ἀναμόρφωσις, ὑπὸ Μιχ. Γ.
Γαλανοῦ. — Ἐκθεσις ἱεροκήρυκος πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον.
— Ποικίλα. — Οἱ διδόντες εἰς τὰς λαϊκὰς σχολὰς τῆς Ἀνα-
πλάσεως κατὰ τὴν προσηχὴ ἑβδομάδα. — Κυριακὸν Ἀποστολικὸν
καὶ Εὐαγγελικὸν ἀνάγνωσμα, ὑπὸ Κ. Α. Διαληγοῦ.

ΣΤΑΥΡΟΣ ἢ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

ΣΤΑΥΡΩΘΩΜΕΝ—ΑΓΑΠΗΣΩΜΕΝ

Οἱ βήτορες τὰ πολλά, ἐγὼ εἰς τὰ ὀλίγιστα. — Οἱ βήτορες οἱ ἐμπεινευμένοι τοῦ σταυροῦ ὕμνηται, ἐγὼ ἐνεὸς καὶ μὲ δακρυμένους ὀφθαλμούς τὸν Σταυρὸν ἐγκατερίζω. — Θέλω νὰ προσφέρω τι εἰς τὸν ἑαυτὸν μου κατὰ τὴν ἡμέραν καὶ ὄραν τῆς ἀναμνήσεως τοῦ δράματος τοῦ Γολγοθα, τῆς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ θυσίας τοῦ ἀναμαρτήτου. — Ἀνάγκη νὰ προπαρασκευασθῶ εἰς τὴν ἡμέραν καὶ ὄραν ἐκείνην. Προπαρασκευάσθω μου ἐκλέγω τὴν δακρυμένην ἀφασία μου. — Τὰ δάκρυά μου αὐξήσονται νὰ πληροῦν θέλω τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἡ ἀφασία μου περισσώτερον ἐπίμονος νὰ γίνεταί ὑπὸ τὴν σιμνήν καὶ γλυκυτάτην μολπὴν τοῦ οὐρανοῦ μέλους τῆς πίστεώς μας. — Θέλω καὶ προσδοκῶ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν σήμερον εἰς τὸ πρῶτον τῆς τῶν παθῶν ἀνατολῆς ἄκουσμα «τὰ πάθη τὰ σιπτά ἢ παροῦσα ἡμέρα ὡς φῶτα σωστικὰ ἀνατέλλει τῷ κόσμῳ» πάραυτα νὰ αἰσθῶνθῶ ἱερὰν φρικίαν μέχρι μυελοῦ ὅστίων εἰήκουσαν, ἔπειτα ἀνάβλυσιν δακρῶν καὶ ὡς ἐπισφραγίσιν πλήρη τὴν ἀφασίαν μου. — Παράδοξόν τι καὶ ἀδύνατον παρὰ τοῖς πολλοῖς ζητῶ, ἀλλὰ πῶσον τὸ ἐπιθυμῶ! — Νὰ ζῶ, νὰ ὑπάρχω, ἀλλὰ νὰ μὴ μὲ λείψῃ ἐπὶ ἑξ ἡμέρας ἡ δακρυμένη ἀφασία μου. Θέλω νὰ προπαρασκευασθῶ, ἵνα ἐνατενίσω τὸν σταυρὸν, καὶ ὅταν τὸν ἐνατενίσω ἡ ἀφασία μου νὰ γείνη ἐκστασις, τὰ δάκρυά μου σπινθήρες τοῦ πνεύματός μου καὶ μίαν στιγμήν ἔστω πλήθους ἐξωτερικῆς ἀκινήσεως, ζωηρότητος δὲ πνευματικῆς ἀκ-

μαίσεως, νὰ μὴ ὑπάρχω τῶν, ἀλλὰ νὰ ὑπάρχω τότε καὶ νὰ ἐρωτήσω ἐν τῇ ἐκστάσει μου «Διὰ τί καὶ πρὸς τί ἔπαθε;» Ἡ ἐρώτησις ἀποκλειστικῶς ἐσωτερικῆ, τῶν χειλίων μου ἐρημητικῶς κεκλεισμένων, τῆς ἀφασίας μου αὐστηρότατα ἐξακολουθούσης. — Ἡ ἀπάντησις ἐσωτερικῆ καὶ ἡ αὐτὴ τῆς ἐκστάσεως καὶ τῆς ἀφασίας κατάστασις. — Διὰ τί καὶ πρὸς τί ὁ ἀναμαρτήτος ἠτιμώθη, ὁ ἀθῶος κατερίθη, ὁ εὐεργέτης θανατώθη, ὁ δεδοξασμένος μὲ τὰ μυρία ἀσάνων εἰς τὸν Σταυρὸν προσηλώθη; — Ἡ ἐρώτησις εὐκολοί, ἀλλ' ἡ ἀπάντησις;

Ἄ! νὰ κατάρθωνε τὸ ἑρωτῶν πνεῦμά μου, νὰ δώσῃ εὐστοχον ἀπάντησιν, καὶ νὰ τὴν δώσῃ εἰς ἑαυτό. Νὰ τὴν αἰσθῶνθῃ νὰ συγκλονισθῇ ὑπ' αὐτῆς καὶ νὰ κατοπτρισθῇ ἐν αὐτῇ. Μυρίαι ἀπαντήσεις πανταχόθεν προβάλλουσιν. Ἡ παρὰ τῷ λαῷ δόξα του. — Ὁ τῶν Φαρισαίων φθόνος, — ἡ κορυφαθεῖσα ὑπὸ τοῦ δριμυτάτου ἐλέγχου μακίαν των, — τὸ τῶν Ἰουδαίων σκληροτράχηλον καὶ ἄγνωνμον, — ἡ χαλκιδεῖσα διαβολὴ καὶ τόσα ἄλλα!! Τίποτε ἐν μὲ ἱκανοποιεῖ. — Θέλω περισσότερον τὸν φωτισμόν. Θέλω τὴν ἀρχικὴν αἰτίαν, θέλω τὸν κύριον σκοπόν. — Ἡ αἰτία θὰ μοι ᾔνη τὸ στήριγμα, — ὁ σκοπὸς ὁ κανὼν τοῦ βίου μου — καὶ τὸ συμπέρασμα ἡ εὐδοκίμο- νία μου, ἡ μακαριότης μου. Ἰδοὺ τί ζητῶ νὰ προσφέρω εἰς τὸν ἑαυτὸν μου. Κάτι τι καντὸς ἄλλου προτιμώτερον. Κάτι τι, τὸ ὁποῖον μοὶ λέγει ἡ Ἐκκλησία χαίρειν τὰ λοιπά. — «Διὰ τί, καὶ πρὸς τί ἔπαθεν;» Ἡ ἀγάπη. Ἰδοὺ ἡ αἰτία. — Ἡ ἀγάπη. Ἰδοὺ ὁ σκοπός. — Ἐπαθεν, διότι ἠγάπη, αὐτὸς ὢν ἡ Ἀγάπη. — Ἐπαθεν, ἵνα εἰς τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν ἐμβάλῃ τὴν ἀγάπην. — Τὸ πάθος, ὁ Σταυρός, τεκμήριον τῆς αἰτίας μέγιστον, ἀλλὰ καὶ βάσις τῆς τοῦ σκοποῦ πραγματώσεως ἀναγκαιοτάτη. — Ἐν τῷ Σταυρῷ ὁ θάνατος τοῦ ἀνθρωπίνου ἔγωγισμοῦ καὶ ἡ ἀναβλάστησις τῆς ἀγάπης. — Πρὸ τοῦ Σταυροῦ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ ἀνθρώπου ἐκυριεύει ὁ αἰσθητικὸς ἔγωγισμός, ἡ θηριωδία, ἡ σκληρότης, ὁ κτηνώδης ἀτομικισμός, ἡ παραλυσία, ἡ ἀποσύβησις, ὁ ὀλιθρος. Ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ θανατοῦται ὁ αἰσθητικὸς ἔγωγισμός, ἡ ἀμαρτία, ἀνίσταται καὶ ἀναζῆ τὸ πνεῦμα. — Ἡ ζωὴ του, ἡ κίνησις του, ἡ ἐλευθέρια ἐνέργειά του πᾶσα εἶνε ἀγάπη. Διότι ἡ φυσικότης

τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος εἶνε ἀγάπη. Ἡ βουλὴ τοῦ Θεοῦ, ἵνα φέρῃ αὐτὸ εἰς τὸ εἶναι, ἦτο βουλὴ ἀγάπης. Τὸ ἐμφύσημα τοῦ ἐμφύσημα ἀγάπης. Τὰ πρὸς αὐτὸ δῶρά του, δῶρα ἀγάπης, ἡ δοθεῖσα εἰς αὐτὸ δύναμις, δύναμις ἀγάπης.

Ἡ φιλαυτία καὶ ἡ ἀισθητικὴ ἐγωισμὸς εἰς ἀκίνησιον ἔθηκε τὴν ζωὴν τοῦ πνεύματος. — Ἐνέκρωσε τὸ πνεῦμα καὶ ἡ νεκρότης αὐτῆ ἦτο νεκρότης...ζῶσα. — Ὁ Σταυρὸς θάνατος τῆς φιλαυτίας καὶ τοῦ ἐγωισμοῦ καὶ ζωὴ τοῦ νεκρωμένου...ζῶντος πνεύματος. Θάνατος τῆς νεκρότης καὶ ἀνάστασις τῆς ζωῆς. — Ἐσφαγιάσθη ὁ ἀμὸς τοῦ Θεοῦ, ἵνα ζῆσθ ἡ ἀνθρωπότης !

Ἐνατενίζω εἰς τὸν Σταυρὸν ἐν τῇ μετ' ἀφρασίας ἐκστάσει μου ἀνευρίσκω τὴν αἰτίαν, καθορῶ τὸν σκοπὸν. — Ἐκ τοῦ Σταυροῦ ἡ ζωὴ μου, διότι ἐκ τοῦ Σταυροῦ ἡ δύναμις τῆς νεκρώσεως τῶν καθῶν τοῦ ἐγωισμοῦ μου, τῆς φιλαυτίας μου, τῆς σκληρότητός μου, ἐκ τοῦ Σταυροῦ ἡ δύναμις τῆς ζωῆς τοῦ πνεύματός μου.

Ἐν τῇ Σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ ἐσχάτη ἀδυναμία ἀποβαίνει κραταιότης καὶ ἀκαταγώνιστος δύναμις. Ὁ ἀτιμασθεὶς καὶ θανατωθεὶς ἰδοὺ ἀναστὰς ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ περιβεβλημένος κλύσασαν ἐξουσίαν ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς ! Ἐνατενίζω τὸν Σταυρὸν καὶ καταπλήττωμαι διὰ τὸ ὑπερέβλλον τῆς πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἀγάπης τοῦ. Ἀποβλέπω εἰς τὴν ἐκ νεκρῶν Ἀνάστασιν τοῦ καὶ θαυμάζω τὸ μέγεθος τῆς δυνάμεώς του. Ἡ Ἀνάστασις, ἐν ἧ ἡ ὑψίστη ἀπεδείχθη δύναμις, εἶνε ἀναγκαῖον ἐπακολούθημα τοῦ σταυροῦ του. Δι' ἐμὲ ἐσταυρώθη, καὶ σταυρωθεὶς ἀνέστη. Τὸν ἐνατενίζω εἰς τὸν Σταυρὸν πάσχοντα ἐξ ἀγάπης καὶ ἵνα φέρῃ τὴν ἀγάπην εἰς τὸ πάθος του βλέπω δύναμιν, διότι δὲν δύναμαι νὰ τὸν ἐνατενίσω εἰς τὸν Σταυρὸν χωρὶς νὰ τὸν ἴδω εἰς τὴν Ἀνάστασιν του.

Ἐύρον ὅτι ἐζήτουν. Ἡ ἐπιθυμία μου ἐξεπληρώθη. Ἐτήρησα τὴν ἀφρασίαν μου, ἐξέστην, προσηλώθην μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις τοῦ πνεύματός μου. Ἡ προσήλωσις μου λέγεται παράδοσις τῆς καρδίας μου πρὸς Ἐκεῖνον. Ἡ πρὸς Ἐκεῖνον παράδοσις τῆς καρδίας μου εἶνε ὁ Σταυρὸς τῶν καθῶν μου, ὁ σταυρὸς τοῦ ἐγωισμοῦ μου, τῆς φιλαυτίας μου. Ὁ σταυρὸς τοῦ ἐγωισμοῦ καὶ τῆς φιλαυτίας ἀναγκάτως ἐπάγεται τὴν ζωὴν μου τὴν πνευματικὴν εἰς τὴν φυσικότητά της. Ἡ φυσικότης της εἶνε ἡ ἀγάπη. Ζῶ πλέον ἐν τῇ ἀγάπῃ εἶμαι εὐδαίμων. Ὁνειρον ! οὐχί ! Ἐἶναι πρᾶγμα. Ἀνάγκη νὰ θαλήσω, καὶ ἐὰν θέλω νὰ θαλήσω, θὰ θαλήσω νὰ παρασκευάσω τὴν στιγμὴν, τῆς ἐνώπιον τοῦ Σταυροῦ ἐκστάσεώς μου, καὶ ἰδοὺ, ὅτι ἐσκέφθην ἀποδησάτω πρᾶγμα καὶ ἰδοὺ, ὅτι ἐπεθύμησα καὶ ἐπιθυμῶ βεβαιότατα κτήσομαι.

Ἀνεύρον ἀδιατὶ καὶ πρὸς τί ἐπαθεν ; Ἀνεύρον ἐν τίνι ἡ ζωὴ μου ; ἐν τίνι ἡ εὐδαμονία μου ; Καταλήγω ἀναγκάτως εἰς προσευχὴν. Ἡ προσευχὴ μου ἐπ' Ἰησοῦ ἐν τῇ ἐκστάσει μου, ἐν τῇ ἀφρασίᾳ μου, καὶ τῇ ἐξωτερικῇ ἀκίνησίᾳ μου, μυστικῇ, ἐνδύμυχος, βαθυτάτη. —

«Χριστέ μου... βοήθει μοι ἵνα σταυρωθῶ καὶ ἵνα ἀγαπήσω. — Βοήθει μοι νὰ κυριαρχῶ ἐν παντὶ καὶ πάντοτε τοῦ ἀισθητικοῦ μου ἐγωισμοῦ, τῆς κτηνώδους φιλαυτίας μου, καὶ

νὰ ζῶ, καὶ νὰ κινῶμαι ἐν τῇ ἀγάπῃ σου. Βοήθει νὰ σταυρωθῶ καὶ νὰ ἀγαπῶ. Νὰ ἀγαπῶ Σὺ, ὁ ὁποῖος μὲ ἠγάπησας ; νὰ ἀγαπῶ ἑμαυτὸν, ἵνα ὑπάρξω ἐν τῇ δόξῃ σου εὐδαίμων ; νὰ ἀγαπῶ τοὺς ἑχθρούς μου, διότι Σὺ ὑπὲρ τῶν ἑχθρῶν σου ἀπέθανες, ἵνα ἡ εἰρήνη ἐπὶ γῆς βασιλεύσῃ ; νὰ ἀγαπῶ πάντας τοὺς μὲθ' ὧν ἀναστρέφομαι καὶ ζῶ, καὶ ἡ ἀγάπη μου νὰ μοιάζῃ αὐστηρῶς τὴν ἰδικήν σου ; νὰ ἀγαπῶ τὴν πατρίδα μου, τὴν Ἑλλάδα, ἣν σὺ προώρισας νὰ ὑπηρετήσῃ εἰς τὸ συμφέρον τῆς ἀνθρωπότητος ἀπάσης ; νὰ ἀγαπῶ τὸν κόσμον ὅλον, ὑπὲρ οὗ Σὺ ἐξ ἀγάπης ἐσταυρώθης. Βοήθει μοι, Χριστέ μου, ἵνα σταυρωθῶ καὶ ἀγαπῶ».

Ἐπίσκοποι καὶ Ἱερεῖς, ἀρχόντες καὶ ἀρχόμενοι, δημόσιοι λειτουργοὶ καὶ ἰδιῶται, πλοῦσιοι καὶ πένητες, νέοι καὶ γέροντες, ἀσθενεῖς καὶ ἰσχυροί, πεπαιδευμένοι καὶ ἀπαιδευτοί, σοφοὶ καὶ ἄσοφοι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, θέλατε νὰ ζήσωμεν ὡς ἔθνος καὶ νὰ προσεύσωμεν καὶ νὰ μεγαλυθῶμεν καὶ νὰ ἀποτρέψωμεν ἀπὸ τοῦ προσώπου μας τὴν κηλίδα τῆς ἐκ τῆς ἀπιστίας μας αἰσχρότης ; Ἀφίετε τὰ πάντα, πιγῆσατε ἐπὶ μίαν μόνον ὄραν, στήθε ἐνώπιον τοῦ ἐσταυρωμένου, προσευχόμενοι προσευχὴν μυστικὴν μὲ κεκλεισμένα τὰ χεῖλη σας, προσευχὴν δυναμίνην νὰ ἔχη ὡς ἀποτέλεσμα τὴν σωτηρίαν τοῦ ἔθνους. Ἡ προσευχὴ σας, ἡ προσευχὴ μας ἔστω ἡ ἐξῆς : *«Βοήθει ἡμῖν, Χριστέ, ἵνα σταυρωθῶμεν καὶ ἀγαπήσωμεν»*. Σταυρωθῶμεν καὶ ἀγαπήσωμεν».

Τεμὸθ. Ἀναστασίου

ΟΥΚ ΟΙΔΑ ΤΟΝ ἈΝΘΡΩΠΟΝ

(Ματθ. ΚΣΤ' 74)

Τί λέγεις Πέτρε ; Δὲν γνωρίζεις τὸν ἄνθρωπον ; Ἄ ! Ποῖος πρέπει νὰ ὑπῆρξεν ὁ φόβος σου, διὰ νὰ φέρῃ τοιαύτην λήθην ἢ νὰ προκαλέσῃ τειυατὴν ἄρνησιν !

Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον ! Ἀλλὰ σκέψου ὀλίγον, μαθητὰ ταλαίπωρε ; δὲν τὸν γνωρίζεις ἀληθῶς ;

Καὶ τὰ τρία λοιπὸν δλόκληρα χρόνια, τὰ ὅποια μαζὶ του ἐπέρρασε, τόσον ἀπ' αὐτὸν ἀγαπώμενος, τόσον εἰς αὐτὸν ἀφαισιωμένος, τὰ τρία αὐτὰ χρόνια ἐσθυσαν καθ' ὅλοκληριαν εἰς τὴν μνήμην σου, καὶ τίποτε δὲν ἐνδύμεισαι ἀπ' αὐτὰ ! Δὲν εἶνε αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς, τὸν ὁποῖον μὲ τόσον πίστιν καὶ μὲ τόσον ἐνθουσιασμὸν προσηγόρευες ἄλλοτε ὅτι εἶνε ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος ; Δὲν εἶνε αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος σοῦ ἔκαμε τὴν χάριν νὰ αἰ παραλάβῃ εἰς τὸ Θαβῶριον ὄρος καὶ νὰ σοῦ ἐφανισθῇ ἐκεῖ ἐν μεταμορφώσῃ ὁσίᾳ ; Δὲν εἶνε αὐτὸς, τοῦ ὁποῖου τόσον ἐκαὶ ἐπᾶνω ἡ δόξα σὲ ἀνέφελε καὶ ἡ ἀγάπη σὲ ἐμίθουσε, ὥστε, λησμονῶν τὸν κόσμον ὅλον, νὰ ζητήσῃς πάντοτε ἐκεῖ νὰ μένητε, τίποτε ἄλλο μὴ ποθοῦντες παρὰ μόνον τὴν ὄψιν του τὴν θείαν, τὴν ὠραιότητά του τὴν ἄφραστον, καὶ τὸ μεγαλεῖόν του τὸ ἐκλαμπρον ;

Καὶ ὅμως, Πέτρε, ποτὲ σοῦ δὲν ἐγνώρισες τὸν ἄνθρωπον αὐτόν ! Οὕτω λέγεις. Οὕτω τάχα καὶ νὰ πιστεύσῃς ;

Ὡ ! κάμε, μαθητὰ, κάμε νὰ βοηθηθῇ ὀλίγον ἡ μνήμη

σου. Δὲν εἶσαι σὺ, ὅστις τὸν εἶδες εἰς τὸ σπῆτι σου νὰ κάμνη καλὰ τὴν πενθεράν σου τὴν περὶεσσαυσαν μὲ ἕνα τῆς χειρὸς του κράτημα ; Δὲν εἶσαι σὺ, ὅστις τὸν εἶδες μὲ τὴν εὐλογίαν του νὰ πολλαπλασιάσῃ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθῦας εἰς τὴν ἔρημον καὶ νὰ χορταίνῃ ἐξ αὐτῶν πέντε χιλιάδας ἐκτὸς γυναικῶν καὶ παιδῶν ; Δὲν εἶσαι σὺ, ὅστις τὸν εἶδες ν' ἀναστῆναι τὸν μονογενῆ υἱὸν τῆς χήρας τῆς Ναὴν καὶ τὴν μονογενῆ τοῦ Ἰακείρου κήρην ; Δὲν εἶσαι σὺ, ὁ ὁποῖος κατέλυσε μαζὶ του εἰς πόλεις, ὅστις διενουκτίρυσεν μαζὶ του ἐπᾶνω εἰς ὄρη, καὶ δὲν ἰπορεύητε μαζὶ εἰς χωρία καὶ μαζὶ δὲν ἐκοιμήθητε τσακίς εἰς τὸ πλοῖόν σου ἄλλοτε εἰς γαλήνην ἐξαισίην, καὶ ἄλλοτε εἰς τρικυμιᾶν φοβερᾶν ;

Ἄ τὴν πλῆον θὰ ἐνθυμηθῆς βέβαια, Πέτρε ; καμῖαν δὲν ἔχω δι' αὐτὸ ἀμνησθῆναι. Ὅλα τὰ ἄλλα ἐν ἐξήχασεν, αὐτὸ δὲν γίνεται νὰ τὸ λησμονήσῃς. Ἐννοῶ τὴν περιστασιν, κατὰ τὴν ὁποῖαν εἰς τὰ κύματα ἐπᾶνω ἐπεριπατοῦσες, ἀπὸ τὸν Κύριον λαθῶν τὴν ἀδειαν, καὶ εἰς τὸν ἐσταγμένον σου ὕστερον ἀρχίσας νὰ βυθίζεσαι ἀπὸ αὐτὸν ἐσῶθης ἐν τῇ κρουγῇ τῆς ἀγωνίας καὶ τοῦ φόβου σου. Τοιαῦτα γεγονότα, καὶ αἰώνων μυριάδες ἐν περᾶσσαν, ποτὲ δὲν λησμονοῦνται, μαθητὰ.

Φῶ ! τί εἶνε τοῦτο τὸ κακόν ; Εἰς τὴν ἐπελθούσαν καταγίδια ὅλα ἔχουν σαρωθῆ ἀπὸ τὸ μνημονικὸν τοῦ Πέτρου. Δὲν γρηορίζω καὶ πάλιν τὸν ἄνθρωπον !

Πλὴν στάσου, δυστυχισμένε, στάσου καλὰ τὴν τῶρα καὶ νὰ συγκρατηθῆς προσπαθῆς, διότι ἰγὼ ἀρχίζω νὰ πιστεύω ὅτι σὺ ἐλησμόνησες τὸν ἑαυτόν σου καὶ ἀγνώριστος ὁ ἴδιος νὰ καταντήσῃς προσπαθῆς. Δὲν ἐνθυμῆσαι περασμένα πρᾶγματα. Ἐστω. Δὲν ἐνθυμῆσαι ὅμως τὰ χθεσινὰ ;

Μὲ τὸν διδάσκαλόν σου, παρόντων καὶ τῶν μαθητῶν τῶν ἄλλων, χθὲς ἀκόμη δὲν ἔφαγες τὸ Πάσχα ; Αὐτὸς δὲν ἦτο, ὅστις ἐπλυνε τοὺς πόδας σου ; Καὶ πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ὥρων μαζὶ του δὲν ἦσο ἄπου τὸν συνίλασαν ; Καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ σὺ τὴν μάχαιραν δὲν ἔσυρες ;

Ἄ ! Πέτρε, Πέτρε ! λησμονεῖς πολὺ, ἀσυγχωρῆτως λησμονεῖς. Διότι τὸ βλέπω τὴν πλῆον. Τὸ πταίσμα δὲν εἶνε εἰς τὸν νοῦν σου, ἀλλὰ εἰς τὴν καρδίαν σου. Δὲν ἠμολογεῖς, ἀλλ' ἀπατᾷς. Ὅ,τι σὲ κατέχευε δὲν εἶνε λήθη, ἀλλὰ φόβος. Ἄ ! μαθητὰ ταλαίπωρε ! Πρόσεξε καλὰ. Ἄν σὺ ὑποκρινόμενος φανῆς ὅτι δὲν γνωρίζεις τὸν διδάσκαλον, ἀλλὰ σὺ ἀγνώριστος τῇ ἀληθείᾳ καταντᾷς. Σὺ δὲ εἶσαι ὁ εἰπὼν «Κύριε, μετὰ σοῦ ἔτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύσομαι» ; Καὶ ἀκόμη τὸ ἀνώγειον, ὅπου ἔφαγες τὸ Πάσχα, δὲν εἶνε γαμέτων ἀπὸ τὴν καύχησίν σου, ὅτι καὶ καὶ πάντες σκανδαλισθῆσονται ἐν σοί, ἰγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθῆσομαι».

Καὶ πάλιν τὸ στόμα σου ἀνοίγεις, Πέτρε ; Μὴ ! Πρὶν ἔμιλήσῃς, κύτταξε. Κύτταξε ἐκεῖ, εἰς τὴν πυρᾶν ἀντίκρου, δύο ὄφθαλμούς, οἱ ὁποῖοι θλιμμένοι κάτω νεύουν, κύτταξε ἐκεῖ μίαν μορφήν, τὴν ὁποῖαν περισσότερο ἀπὸ τὸ δέσιμον τῶν χειρῶν καὶ τοὺς ἐμπυτισμοὺς καὶ τὰ βραχίονα ἠλλοίωσαν καὶ ἰδικαί σου αἰ ἀρνήσαι, καὶ εἰς τὰ βλέμματα αὐτὰ καὶ τὴν μορφήν αὐτὴν θέλεις γνωρίσῃ τὸν διδάσκαλόν σου, Πέτρε.

Τίποτε. Ἡ μνήμη ἠμολογεῖ, ἀλλ' ἡ καρδία, τοῦ φόβου δούλη, δὲν θέλει ν' ἀναγνωρίσῃ, καὶ ψεύδονται τὰ χεῖλη. Ἡ ἐγωιστικὴ καύχησις θέλει λάθρ' ἀντιποινᾷ τῆς, καὶ ὅστις τὸν ἑαυτόν του ἰσχυρότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἠθέλησε νὰ ἐπιδείξῃ, περισσότερο ὄλων θέλει ἐξουθενωθῆ. Καὶ ἰδοὺ πῶς ὁ Πέτρος ὁ εἰς φυλακὴν ἔτοιμος καὶ εἰς θάνατον, ὁ Πέτρος ὁ ἐγκαυχῆθεις ὅτι καὶ ἂν εἰ ἄλλοι ὄλοι σκανδαλισθῶν, αὐτὸς πιστὸς θὰ μείνῃ, ἰδοὺ πῶς αὐτὸς καταπίπτει εἰς δαίλιαν, εἰς ψεύδος, εἰς ὑπόκρισιν, καὶ ἔτοιμος εἶνε καὶ ἐκ τρίτου τὸν Κύριον νὰ ἀρνήθῃ.

Μὴ, μαθητὰ δαίλιαι, μὴ ! μὴ ! μὴ ! κενὸς ἀκόμη τὸ ἀμάρτημα νὰ διορθώσῃς. Μὴ κατατρέψῃς ἐν μῆσ' στιγμῇ βίον τριτοῦς ἀφοσιώσεως καὶ διακονίας, καὶ ἡ ἀρνησις ἡ τελειωτικὴ ἐς μὴ μολύνῃ τὰ χεῖλη, τὰ ὅποια ἠγίασε ἡ ἠμολογία ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶνε ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Καὶ λυπήσου καὶ σπλαγχνίσου, Πέτρε, τὸν διδάσκαλον. Δὲν ἔχεις θηρίου καρδίαν σὺ. Φθάνει ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα. Φθάνει τῶν ἐμπυτισμῶν ἡ καταφρόνησις, τῶν ἐμπαιγμῶν ὁ ἐξουτελισμὸς, τῶν βραχισμάτων ὁ πόνος. Καὶ ὁ σταυρὸς καὶ αἰ βλασφημία καὶ εἰ οἱ οἰκισμοὶ καὶ ἡ δίψα ἡ φλογερὰ καὶ τὸ μετὰ χολῆς ὄξος καὶ ἡ τελεία ἐγκατάλειψις ἀρκούν αὐτὰ. Μὴ θελήσῃς νὰ προσθέσῃς ὅ,τι ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ ἄλλος τοῦ μαρτυρίου του θὰ ἰπιτείνῃ. Μὴ, Πέτρε ; μὴ σὺ τὸν ἀρνήθῃς.

Ματαιῶς. Ὁ Πέτρος ὁ δαίλιος, οὔτε βλέπει, οὔτε ν' ἀκούσῃ δύναται ἄλλο τι παρὰ τὸν φόβον του. Ἐν αὐτῷ δὲν εἶνε πλέον ὁ ἀπόστολος, ὁ μαθητῆς, ὁ φίλος, ὁ ἄνθρωπος κεν' ὅ,τι τῷ περιλείπεται εἶνε τὸ ζῶν τὸ περιτρομον. Καὶ αὐτὸ ἀρνεῖται καὶ ἐκ τρίτου. Καὶ μετ' ἀναθεμάτων καὶ ἄρκου δικαλαῖ ὅτι κούκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον».

Ἀγανάκτησιν σοῦ φέρει, ἀναγνώστα, ἡ διαγωγὴ τοῦ Πέτρου ; Ἐννοῶ τὴν ἀποδοκιμασίαν σου καὶ τὴν ἱπικροτιᾶ. Ἄλλ' ἄς προσέξωμεν. Ἄς προσέξωμεν μήπως πολλαίς καὶ ἡμεῖς κάμνωμεν ὅ,τι ἐκεῖνος διέπραξε κατὰ μίαν μόνην νόκτα. Ἐρήθη ἐκεῖνος τὸν Κύριον τρεῖς μῆνας ἡμεῖς τὸν ἀρνούμεθα δεκάκις καὶ εἰκοσάκις καθ' ἡμέραν ; Μᾶς καλεῖ νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν του. — Ἀρνούμεθα. Ν' ἀναγινώσκωμεν τὸ εὐαγγέλιόν του καὶ νὰ μελετῶμεν τὰς ἐντολάς του. — Ἀρνούμεθα. Καὶ εἰς προσευχὴν καὶ εἰς μετάνοιαν καὶ εἰς συντριβὴν καρδίας μᾶς καλεῖ. — Ἡμεῖς δὲ καὶ πάλιν ἀρνούμεθα. .

Καὶ ἡ ἀρνησις μας προβαίνει καὶ περαιτέρω.

Μᾶς παραγγέλλει ἄμὴ ψεύδῃσθε, μὴ κατακρίνετε, μὴ συκοφαντεῖτε, μὴ ψευδομαρτυρεῖτε, μὴ καυχᾶσθε, μὴ κολακεύετε, μὴ μεμψιμοιρεῖτε, μὴ ὑβρίζετε, μεταξὺ σας ὁ εἰς μὲ τὸν ἄλλον μὴ πικραίνεσθε, καὶ μὴ ἀδικεῖσθε, καὶ μὴ καταφρονεῖσθε, καὶ μὴ ἐχθρεύεσθε, καὶ τὸ κακὸν μὴ κάμνετε, καὶ πᾶσαν ματαιότητα ἀφήσατε καὶ πλεονεξίαν καὶ ὑπερηβάνειαν καὶ ἀκολασίαν, καὶ ἀλλήλους ἀγαπᾶτε καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ ἀδελφός σας ἔστω ὁ πτωχός, καὶ πρεσβυτέρου δίδετε εἰς τὸ ὄρφανόν, καὶ σεβασμὸν πρὸς τὴν χήραν καὶ τιμὴν πρὸς τὸν μικρὸν καὶ τὸν πένητα, καὶ ὡς ἰδικήν σας θεωρεῖτε τὴν δυστυχίαν τοῦ ἐτέρου, καὶ διακονεῖτε εἰς τὸ φῶς, εἰς τὴν ἀλήθειαν, εἰς τὴν δικαιοσύνην, εἰς τὴν ἀδελφότητα, εἰς τὴν ἀγαθοεργίαν, εἰς τὴν ἀγάπην. — Ἡμεῖς δὲ τί κάμνω-

μεν πρὸς ἅλα ταῦτα ; Ἀποῦμεθα.

Καὶ προσθέτει ὁ Κύριος, Ἐν τῇ διδασκαλίᾳ μου ἐγὼ εἶμι· καὶ ἐν τῇ παρακλήσει τοῦ πτωχοῦ· καὶ ἐν τῇ δεήσει τῆς κόρης· καὶ ἐν τῇ ἰκεσίᾳ τῆς χήρας· καὶ ἐν τῇ στεναγμῷ τοῦ πάσχοντος· καὶ ἐν τῷ ὀλολυγμῷ τοῦ ὄρφανου· καὶ ἐν τῷ ὀλοφυμῷ τοῦ πιεζομένου· καὶ ἐν τοῖς δάκρυσι τοῦ πενθοῦντος· καὶ ἐν τῇ ἀδημονίᾳ τοῦ τεταραγμένου· καὶ ἐν τῇ ἀπογνώσει τοῦ ἐγκαταλελειμμένου. Πλὴν ἡμεῖς οὔτε προσέχομεν οὔτε ἀκούομεν, ψυχροί, ἀδιάφοροι, ἀνάληγοι, ἰγωισταί. Τί δὲ οὕτω κώμομεν ; Ἀποῦμεθα τὸν Κύριον.

Ἐξέλθετε εἰς τὰς ὁδοὺς, εἰς τὰς ῥόμκας, εἰς τὰς πλατείας, εἰς τὰ χωρία μετέβητε, εἰς νήσους πλεύσατε, εἰς βουὰ ἀνέλθετε, εἰς σπήλαια κατέβητε, εἰς καταστήματα διευθύνετε τὸ βῆμά σας, εἰς γραφεῖα, εἰς ἐργαστασία, εἰς ἀγρούς καὶ εἰς οἴκους εἰσέλθετε, ἀπὸ ἀργοντόσπιτα ἀρχίζοντες καὶ εἰς καλὸς καταλήγοντες, καὶ μεγάλους καὶ μικροὺς ἐρωτήσατε, ἀνδρας καὶ γυναῖκας ἐξετάσατε, νέους καὶ νέας, σοφοὺς καὶ ἀγραμμάτους, πλουσίους καὶ πτωχοὺς, καὶ εἰς τὴν ἔρευναν καὶ τὰς ἐρωτήσεις πῆγετε συμπεριλάβετε καὶ ζυγαριὰς καὶ χρηματοκιβώτια καὶ ἱμπορικὰ βιβλία καὶ τὴν πέναν τοῦ δημοσιογράφου μὴ παραλείψετε, μῆτε τὸ ἐδώλιον τοῦ βουλευτοῦ, μῆτε τὴν ἔδραν τοῦ καθηγητοῦ καὶ διδασκάλου, μῆτε τοῦ ὑπουργοῦ, τοῦ δημάρχου, τοῦ ὑπαλλήλου τὴν συνείδησιν, μῆτε τοῦ μοναχοῦ τὸ κελλῖον, μῆτε τοῦ κληρικοῦ τὸν βίον. Ὅλους αὐτοὺς χωριστά, ἀναμῖξ ἐρωτήσατε, ἂν γνωρίζουν τὸν Κύριον, καὶ ἀπὸ πολλοὺς θὰ ἴδητε φωναί ν' ἀκουσθῶν λέγουσαι καὶ διακηρύττουσαι, «Ὁὐκ εἶδαμεν τὸν ἄνθρωπον» !

Χριστιανοὶ ἄφρονες, μετανοήσατε· ὁ Πέτρος ἠρνήθη· ἀλλὰ ὁ Πέτρος αὐτοστιγμῆ ὠμολόγησε πικρῶς κλαύσας διὰ τὴν ἁρνήσιν. Καὶ ἡμεῖς ἄς τὸν μνησθῶμεν διὰ μετανοίας θερμῆς. Τὸ αἷμα, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ ἐχύθη, σφίξει τὰς μετανοούσας ψυχάς. Ἀλλὰ τὸ αἷμα τοῦτο πνίγει ὄλους, οἵτινες ἤθελον ἐπιμείνῃ ἐν τῇ ἀρνήσει, ὡς ἀμαρτανλῆτους υἱοὺς τῆς ἀπολείας. Δίδει μεταξὺ ἀρνήσεως ἀδιορθώτου καὶ προδοσίας καμμία δὲν ὑπάρχει διαφορά.

Μετ. Ι. Γαλανός.

Ἡ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΚΑΙ Ἡ ΛΑΪΚΗ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

Ἡ λαϊκὴ ἀναμόρφωσις δὲν ἀποτελεῖ βεβαίως ὅλον τὸ ἀντικείμενον καὶ ὅλον τὸν κοινωνικὸν σκοπὸν τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας. Ἐἴνε εἰς ἐκ τῶν σκοπῶν τῆς, ἀλλ' ὄχι κατ' ὁ μόνος. Ἡ καθολικὴ ἀναγέννησις ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων καὶ ὄλων ἐν γένει τῶν κοινωνικῶν τάξεων ἀπαρτίζει τὸ πλῆρες πρόγραμμα καὶ τὸν ὀλοκληρωτικὸν σκοπὸν τῆς χριστιανικῆς ἵνεργείας.

Ἡ σύγχρονος δὲ αὕτη εὐρεία ἐνέργεια ἐπιβάλλεται καὶ ὅπως ἀποθῶσι τελεσφόροι αἱ προσπάθειαι πρὸς κατόρθωσιν τῆς λαϊκῆς ἀναμόρφωσις. Διότι, δταν αὕτη μονομερῶς ἐπιζητηθῇ διὰ μόνης τῆς χριστιανικῆς πρὸς τὰ πλῆθη διδα-

σκαλίας, δὲν δύναται νὰ ἐπιέλθῃ ὅλον τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον θὰ προκύψῃ ἐκ τῆς ἀθρόας ἵνεργείας ὄλων τῶν παραγόντων τῆς λαϊκῆς ἀναμόρφωσις.

Τὸ ὅτι εἰς ἐκ τῶν παραγόντων τούτων εἴνε καὶ ἡ πολιτεία δὲν ὑπόκειται βίβκια εἰς καμμίαν ἀντήρησιν. Ἡ ἀλήθεια τοῦ βῆι οἱ ἀρχόμενοι ἀγαπῶσι νὰ μιμῶνται τοὺς ἀρχοντας δὲν ἔχασε τίποτε ἐκ τῆς ἰσχύος τῆς, ἀφοῦ τὴν ἀνέγραψεν ὁ Ἰσοκράτης. Ἀσεβείς ἐν τῇ πολιτείᾳ ἀρχοντες, ἀμάρτωλοὺ καὶ παρανόμου βίου, ἀποτελοῦσι πάντοτε σκάνδαλον καὶ πειρασμὸν τῶν ἀρχομένων. Ὅταν εἰς πρωτοπουργὸς ὑβρίζῃ καὶ λοιδορῇ τοὺς ἀντιπάλους, ὁ ἔλογοὺς δὲν θὰ εὖρη ἀνάξιον ἑαυτοῦ τὸ νὰ τὸν μιμηθῇ. Ὅταν εἰς βουλευτῆς ἀπειλῇ διὰ μαγκούρας τὴν κεφαλὴν ἢ τὴν βᾶχιν συναδελφου του, ὁ ψηφοφόρος του δὲν θὰ θεωρήσῃ ἐπιμυμπτον τὸ ν' ἀκολουθήσῃ τὸ παράδειγμά του. Καὶ δταν παπίθησι ὑπάρχη ὅτι οἱ δειπόντες μίαν χῶραν οὔτε τοὺς νόμους τῆς αἰδόνται οὔτε τῶν οικονομικῶν φείδονται, αἱ λαϊκὴ τάξεις δὲν θὰ διδάχθῶσιν ἐντεῦθεν τὴν νομιμοφροσύνην, καὶ θὰ σκεφθῶσιν ἂν πρέπη νὰ θεωροῦν τὸσον βδελυκτὸν τὸ ἐκ τῆς ἀνομιίας κέρδος.

Ἀλλ' ἡ φυλότῆς πολιτικῆς τινος καταστάσεως καὶ ἄλλως ἐμποδίζει τὸ ἔργον τῆς λαϊκῆς ἀναμόρφωσις. Ὁ λαὸς στέλλει τὰ τέκνα του εἰς τὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους, τὰ δὲ τέκνα ταῦτα ἀνδρούμενα θ' ἀποτελέσουν τὸν λαὸν τῆς αἰρίας. Ἐπειδὴ δὲ φυχλὴς πολιτείας φυχλὴ θὰ εἴνε καὶ ἡ ἐκπαίδευσις, εἴνε ἀδύνατον ἐξ αὐτῆς νὰ μὴ διαστραφῇ τὸ λαϊκὸν φρόνημα καὶ νὰ μὴ μολυνθῶν τὰ λαϊκὰ ἤθη. Καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῶν σχολείων ἐξέρχονται ἱατροί, δικηγόροι, διδασκαλοὶ, δημοσιογράφοι, συγγραφεῖς, λόγιοι, αὐτοὶ δὲ κατ' ἀνάγκην ἐπηρεάζουν τὰ πλῆθη, ἰδοὺ ἐντεῦθεν ἐκ τῆς εἰστοραμμένης πολιτείας διὰ τῆς νοσηρᾶς ἐκπαίδεῦσεως ἄλλη ἐπικίνδυνος καὶ ὀλεθρία βλάβη διὰ τὸ ἔργον τῆς λαϊκῆς ἀναμόρφωσις.

Φυχλὴ πολιτικὴ καταστάσις φέρει κατ' ἀνάγκην καὶ φαύλην δικαστικὴν κατάστασιν, ὅπου ἡ πολιτικὴ ἔχει καὶ ἐκ τῶν νόμων ἐπιρροὴν τινὰ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἐντεῦθεν δὲ ἄλλα δημιουργοῦνται δυσπερίβλητα προσκόμματα εἰς τὴν λαϊκὴν ἀναμόρφωσιν. Διάδικος, ὅστις, διὰ νὰ λάβῃ τὸ δικαίον του, εἴνε ὑποχρεωμένος νὰ κάμῃ χρῆσιν ἀθιμῶτων μέσων καὶ νὰ πωλήσῃ τὸν ἑαυτοῦ του εἰς τὸ κόμμα, δὲν ἀνοίγει εὐκόλα τὴν καρδίαν του, ὅπως δεχθῇ ἐν αὐτῇ τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν.

Ἐπίσης ὅπου οἱ νόμοι ἐπιτρέπουν εἰς τοὺς ἀρχοντας νὰ διορίζουν καὶ ἀπολύουν τοὺς ὑπαλλήλους ἀναλόγως τῶν κομματικῶν ἀναγκῶν καὶ συμφερόντων, οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν δὲν ἔχουν τὴν ἐλευθερίαν τοῦ χριστιανικοῦ βίου, ἡναγκασμένοι νὰ θέλουν καὶ νὰ ἵνεργοῦν κατὰ τὸ θέλειν τοῦ κόμματος, ὁ,τιδῆποτε καὶ ἂν εἴνε τοῦτο. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ἀνέρχονται εἰς χιλιάδας καὶ μετὰ τῶν οἰκογενειῶν τῶν, τῶν συγγενῶν τῶν, τῶν στενῶν φίλων τῶν συμποσοῦνται εἰς μυριάδας, ἰδοὺ ἄλλη ἐντεῦθεν παρακώλυσις τοῦ ἔργου τῆς λαϊκῆς ἀναμόρφωσις.

Καὶ τὸ κακὸν δὲν σταματᾷ ἔως ἐδῶ. Τὸ κράτος φορολογεῖ, τὸ κράτος εἰσπράττει, τὸ κράτος στρατολογεῖ. Ἐπειδὴ δὲ

εἰς φαύλην πολιτικὴν κατάστασιν φορολογεῖται, εἰσπράττει, στρατιωτικὴ ὑποχρέωσις χρησιμοποιοῦνται κατὰ τῆρόπον πολλὰκις ἀσυνείδητον καὶ σατανικώτατον πρὸς πλῆθυνσιν τῶν φίλων τοῦ κόμματος, καὶ εἰς βασιανισμόν καὶ καταπίσιν τῶν ἐναντιῶν, ἢ ἐντεῦθεν διαφορά τῶν πρὸς εὐς αἱ χάριτες, καὶ ἡ ὀργὴ καὶ αἱ μανιακακαίαι τῶν καθ' ὧν αἱ καχεπίσεις καὶ αἱ παρανομίαι ἀποτελοῦσιν ἄλλα στοιχεία λαϊκῆς ἐξαρθρώσεως καὶ ἀποσυνθέσεως.

Ἀλλὰ μὴ εἴνε μόνα ταῦτα ;

Πολλὰκις οἱ ἡμέτεροι ἀρχιερεῖς κατήγγειλαν τὴν Ἑλληνικὴν πολιτείαν ὡς μὴ θέλουσαν νὰ βοηθήσῃ τὸ ἔργον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀναμόρφωσις, ἀνευ τῆς ὁποίας εἴνε ἀδύνατος καὶ ἡ λαϊκὴ ἀναμόρφωσις, ἔσον καὶ ἂν πολλαπλασιασθῶσιν τὰ βήματα τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας. Καὶ ἂν μὲν ἐπράξαν ὅλοι οἱ ἀρχιερεῖς πᾶν ὅτι ἀπητήτο διὰ νὰ ἐπιτύχωσι παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς πολιτείας ὅ,τι αὕτη ἠρνεῖτο, εἴνε ἄλλο αὐτὸ ζήτημα.

Κανεῖς ἐν τούτοις δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀρνηθῇ ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ πολιτικὴ λεπτὸν δὲν εἶδει διὰ τὴν κατάστασιν τῆς Ἑκκλησίας, ὅτι ἐργάζεται μάλιστα πρὸς διαφθορὰν τῆς, ὅπως οὕτω χρησιμεῖν εἰς χεῖρας τῆς καὶ ὡς κομματικὸν μέσον. Ἐπειδὴ δὲ ἡ παράτασις τῆς πολιτικῆς φυλότῆτος θὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν ἄνευκτον καὶ τὴν παράτασιν θλιθερᾶς ἐκκλησιαστικῆς στασιμότητος καὶ νεκρώσεως, ἡ λαϊκὴ ἀναμόρφωσις ἔχει καὶ ἐντεῦθεν ἄλλον σκόπελον, ὅστις καὶ μόνος θὰ ἴρει ἴσως νὰ τὴν καταδικάσῃ εἰς τὸ ναυάγιον.

Περιοδεῶν τὰς ἐπαρχίας κατ' ἀποστολὴν τῆς «Ἀναπλάσεως», χαίρω καὶ παρηγοροῦμαι καὶ ἐνθαρρύνομαι ἐν τῷ βλέπειν τὸν ἔργασμὸν πρὸς ἀκρόασιν τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας, ἀλλὰ καὶ θλιβομαι καὶ στενοχωροῦμαι ἐν τῷ βλέπειν τὰ προσκόμματα, πρὸς τὰ ὁποῖα ἔχει νὰ παλαισῇ ἡ ἐργασία τῆς λαϊκῆς ἀναμόρφωσις. Ὁ εἰσπράτωρ, ὁ ἔφορος, ὁ δῆμαρχος, ὁ ἀστυνόμος, ὁ ἀποσπασματάρχης, ὁ ἐφημιόδικος, ὁ εἰσαγγελεύς, ὁ ἀνακριτῆς, ὁ βουλευτῆς, ἵνεργοῦντες συνήθως ὡς πρέκτορες τοῦ κόμματος, παρακωλύουσι τὴν καρποφορίαν τοῦ χριστιανικοῦ κηρύγματος, διότι ἡ ἐπίδρασις τῶν ἐξασκείται πρὸς ἐπίσχυσιν τῶν δεσμῶν τῆς ἀμαρτίας. Δὲν φθάνει εἰς τὸν χριστιανὸν βήτορα νὰ χαρίζονται ὡτα καὶ νὰ ἐπιδαφιλεύονται κρίσεις εὐμενεῖς. Ἐὰν αἱ καρδίαι δὲν παραδίδονται εἰς τὸν Χριστόν, τί τὸ ὄφελος; Ἐγώρισα πολλοὺς κυρίους, ἀξιοτίμους κατὰ τὰ ἄλλα, μὴ ἀποκρύπτοντας ὅτι εἰς τὴν πρὸς τὸ κόμμα ἀφοσίωσιν δὲν ἐνοοῦσι νὰ θέτουν χαλινοὺς, περισσότεροὶ δὲ ἄλλοι, ἂν δὲν τὸ διακηρύττουν, ἀλλὰ τὸ φρονοῦν καὶ τὸ ἐφαρμάζου, τίποτε μὴ θεωροῦντες ἀπηγορευμένον, ἂν ἐξ αὐτοῦ πρόκειται νὰ ὄφελῃ ἡ πατρία. Εἰς τοιαύτην μισαματικὴν ἀτμόσφαιραν δύσκολα ἠμπορεῖ νὰ μείνῃ καθαρὸν τὸ πνεῦμα τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας, πολῖται δὲ πάσης τάξεως, γνωρίζοντες ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τῶν βίου ποίαν δύναμιν μολυσματικὴν κέκτηται τὸ κόμμα, τὸ σοβρᾶτατον προσκόμμα εἰς τὸ ἔργον τῆς χριστιανικῆς ἀναμόρφωσις βλέπουσιν εἰς τὴν πολιτικὴν κατάστασιν μας, καὶ τὴν ταχέαν βελτίωσιν αὐτῆς κρινουσιν ὡς ἀπαραίτητον ὄρον τῆς εὐδοκίμησεως τοῦ χριστιανικοῦ κηρύγματος.

Καὶ σήμερον ἀκόμη μοὶ ἔλεγεν εἰς φίλοι, σκ. Γαλανέ, προσέξατε. Ὁ θρησμός πολλός, ἀλλ' οἱ ἐργάται ὀλίγοι. Τίς θ' ἀναλάβῃ τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ νὰ μορφοῦσιν τοιοῦτοι ἱπαρκεῖς τὸν ἀριθμὸν, καὶ ἱπαρκεῖς τὴν ἱκανότητα ; Ἡ Ἑκκλησία ; Αὕτη νίπτεται τὰς χεῖρας, διότι δεσμεύεται ὑπὸ τῶν νόμων καὶ δεσμεύεται ὑπὸ τῆς ἀνεχίας. Μένει λοιπὸν ἡ πολιτεία. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐργασθῇ αὕτη ἐν πνευματικῇ μεταρρυθμιστικῇ, ἔχει ἀνάγκην νὰ μεταρρυθμισθῇ πρῶτον ἡ ἑαία. Προσέξατε δὲ καὶ εἰς ἐν ἄλλο. Διὰ νὰ γείνη χριστιανικὴ διδασκαλία συστηματικὴ, ὑπάρχει ἀνάγκη σχολῶν εὐρωχώρων, ἔχει ἀνάγκην νὰ ἀναγέρσῃ αὐτῶν εἴνε ἀδύνατον εἰς τὴν ἰδιωτικὴν θέλησιν. Κράτος ἐν τούτοις καὶ δῆμοι θὰ ἠδύνατο ἀμείσως νὰ τὰς φέρωσιν εἰς πέρα. Ἄλλ' ὑπὸ τοὺς γνωστούς ὄρους τοῦ πολιτεύεσθαι ἐν Ἑλλάδι ἑκατομμύρια ἠμποροῦν νὰ φαγωθῶσι καὶ νὰ σπαταληθῶσιν ὀπουδῆποτε, δι' ὑποστήριξιν ὄμως ἔργων τοιούτων οὔτε σκέψις δύναται νὰ γείνη.»

Τί θὰ συμβῇ λοιπὸν, ἂν τὰ πολιτικὰ μας πράγματα ἀφθῶσιν εἰς τὸν ῥοῦν τῶν, ὡς εἶχον εἰς τὸ παρελθόν, ἀνευ προνοίας καὶ μέτρων περὶ ἀμείσῃ διορθώσεως ; Ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία μόνη, καὶ αὕτη ὄχι παρ' ὄλης τῆς Ἑκκλησίας μας ἵνεργουμένη, θέλει δυναθῇ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἠθικὴν ἀναμόρφωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, καὶ δι' αὐτῆς νὰ ἐπιτελέσῃ ὑπεροχὸν ἔργον τῆς πολιτικῆς ἀνορθώσεως, ἢ ἔχουσα νὰ παλαισῇ κατὰ τῶσων προσκομμάτων, τὰ ὁποῖα ἀνωτέρω ἀπηριθήσαμεν, θὰ παρέλθῃ ἄγονος καὶ ἄκαρπος, ὡς οἶσα μὲν ἄτομά τινα ἢ ὀμάδας ἀτόμων, ἀλλ' ἀνίκανος νὰ ἐπιφέρει γενικὴν τινα διόρθωσιν καὶ σωτηρίαν.

Ἄνθρωποι ἡμεῖς, ὑποχρεωμένοι εἴμεθα καὶ φρονόμεν ὅτι ἡ ἐπιτυχία ἐνὸς ἔργου ἀσφαλεστέρα εἴνε ὅταν τὰ προσκόμματα ὀλιγοστεῦσιν, ἀσφαλεστέρα δ' ἔτι, ὅταν ἐπιτευχθῇ φιλικὴ ὑποστήριξις, ἔθεν πρὶν ὑπῆρχεν ἐχθρική καταδρομή. Ἡ Ἑλληνικὴ πολιτεία, ὡς σήμερον παρισταται, ἀποτελεῖ ἰσχυρὸν προσκόμμα κατὰ τοῦ ἔργου τῆς λαϊκῆς ἀναμόρφωσις, ἐπομένως καὶ κατὰ τοῦ ἔργου τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας. Τὸ προσκόμμα λοιπὸν τοῦτο ἀνάγκη νὰ ἀρθῇ, καὶ ὅπου ἔχθρὸς ἐπολέμει, συμφέρει φίλος νὰ τεθῇ. Ἀνάγκη ἐν ἐνὶ λόγῳ νὰ φροντίσωμεν ὅπως δημιουργηθῇ παρ' ἡμῖν νέον σύστημα πολιτικῆς, ἐπιτήδειον νὰ καλλιεργήσῃ τὴν λαϊκὴν ἀναμόρφωσιν καὶ νὰ ὑποβοηθήσῃ τὸ σωτήριον ἔργον τῆς Ἑκκλησίας.

Τί ὀφείλομεν δεῖν ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Κυρίου τεταγμένοι εἴμεθα νὰ πράξωμεν πρὸς τοῦτο ;

Βεβαίως δὲν θὰ ἐπιχειρήσωμεν ἡμεῖς πολιτικούς ἀγῶνας τασσόμενοι ὑπὸ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ παλαιὸν ἢ νεοσηματιστον κόμμα. Βεβαίως δὲν θ' ἀπαρτίσωμεν ἡμεῖς κόμμα ἴδιον, τὸ ὁποῖον νὰ φέρωμεν ἀντιμέτωπον πρὸς τὰ κόμματα τὰ ἄλλα. Ὁφείλομεν ὄμως ὅλοι οἱ ἐν Χριστῷ ἡμέφρονες νὰ συντελέσωμεν ἀνευ κομματικῆς ἀγαμείσεως εἰς τὸ νὰ δημιουργηθῇ ὅσον τάχιστα παρ' ἡμῖν νέα πολιτικὴ κατάστασις ἱμπέπουσα εἰς κράτος χριστιανικόν, ὅπως δι' αὐτῆς ἐπιτευχθῇ καὶ κοινωνικὴ διαρρυθμίσις ἀξία τῶν χριστιανικῶν παραγγελημάτων καὶ ἐντολῶν, τὸν δὲ τρόπον τῆς τοιαύτης ἐργασίας θέλω ἐκθέσῃ εἰς ἐπόμενα ἄρθρα.

Μετ. Ι. Γαλανός

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΕΡ. ΣΥΝΟΔΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΕΩΣ κ. ΠΟΛΥΚΑΡΙΟΥ ΣΥΝΟΔΙΟΥ

Ο ὀρθόδοξος λαὸς ἐν τῷ νομῷ Ἀγαιοπόλεως ἠρώμενος ἤρξατο, ἐνωσὶν μετὰ τὰ ἐπιβλήθηνα λυπηρὰ γεγονότα, ὅτι εἶνε ἀπόλυτος ἀνάγκη θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς ἀναπλάσεως καὶ ἀναγεννήσεως, καὶ διὰ τοῦτο μετὰ περισσοτέρας ἢ πρότερον διαθέσεως προσέρχεται ἐν τοῖς ἱεροῖς, καὶ δὴ ἐνθα ἀκούεται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ὅστις θερμαίνει τὰς καρδίας ὑπὲρ τῆς ἀγάπης τοῦ ἀκρω ἀγαθοῦ, τοῦ Θεοῦ. Ἐντεῦθεν οὐ μόνον ἐν τῇ πρωτεύουσά τοῦ νομοῦ παρατηρεῖται μετὰ χαρῆς θρησκευτικῆς ὀργασμῆς καὶ κινήσεως, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς ἑλλαι πόλεσι καὶ κωμοπόλεσι. Ἐν τῇ πόλει μάλιστα τῶν Πατρῶν ἰδρυθῆναι καὶ ἄλλη λαϊκὴ σχολὴ ὑπὸ τὴν ἐπινομήν «Βιοταχνική», καὶ ἐν ἀμφοτέραις ταῖς σχολαῖς διδάσκονται πρὸς τοὺς ἄλλοις θρησκευτικὰ καὶ ὑπὸ ἑλλων μὲν λογίων καὶ ὑπ' ἡμοῦ. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὁ ἔρτι ἰδρυθεὶς ἠθικοθρησκευτικὸς Σύλλογος «Ἅγιος Ἀνδρέας» πολλὰ τὰ ἀγαθὰ καὶ καλὰ ὑποχρνεῖται καὶ τῇ κοινωνίᾳ τῶν Πατρῶν καὶ τῇ ἄλλῃ ἐπαρχίᾳ.

Συμπληρῶν οἰοῖται τὰ ἐν προτέροις ἐκθέσει μου πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον περὶ τῶν ληπτέων μέτρων τῆς θρησκευτικῆς μορφώσεως τοῦ λαοῦ προστίθηναι τὰδε: Ὁ σκοπὸς τοῦ χριστιανοῦ ἐν τῷ κόσμῳ εἶνε ἡ ἠμοίωσις τῷ Θεῷ καὶ ἀγαπῆς, διότι ἀνευ ἀγαπῆς οὐδεὶς ὄφεται τὸν Κύριον· ὁ δὲ χριστιανὸς ἀγαπᾶται διὰ τῆς πίστεως καὶ τῶν καλῶν ἔργων· ἀλλ' εἰς τοῦτο συντελοῦσι καὶ ἄλλα τε πολλὰ, μάλιστα δὲ τὰ ἱερὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, δι' ὧν μεταδίδεται ἡ χάρις τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, ἡτις καθίσταται τὸν ἀνθρώπον καινόν. Πλὴν τῆς θείας μεταλήψεως ἀναγκαϊότατον μυστήριον εἰς ἀγαπῆν τοῦ χριστιανοῦ εἶνε ἡ ἱερὰ μετανοία καὶ ἐξομολόγησις, δι' ἣς ἀφίενται αἱ μετὰ τὸ βᾶπτισμα ἁμαρτίαι. «Ἐστὶν ἐλπίς καὶ μετὰ τὴν ἁμαρτίαν, ἐστὶν ἱάσις καὶ μετὰ τὸ ἔλκος», (περὶ μεταν. ἐ) λέγει ὁ ἱερὸς Βασίλειος. Ἡ μετάνοια, ἡτις ἐκδηλοῦται ἐν τῇ ἐξομολογήσει, εἶνε ἡ προπαρασκευὴ διὰ τὸ ὕψιστον τῶν μυστηρίων, τὴν θείαν μεταλείψιν, ἧ·εὺ τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ ὑπάρχη ἠθικὴ καὶ κατὰ Θεὸν ζωὴ. Καὶ ὅμως πολλοὶ τῶν χριστιανῶν, καὶ δὴ ἐν ταῖς κωμοπόλεσι καὶ χωρίοις, δὲν ἐξομολογοῦνται, διὰ τὸν ἀπλόστατον λόγον ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν ὡς δεῖ πνευματικοὶ πατέρες· καὶ διὰ τοῦτο οἱ χριστιανοὶ μὴ ἐξομολογούμενοι αἰσθάνονται ἐκυτοῦς δικαίως ἀναξίους. Εὐσεβῆς καὶ βαθύς χριστιανὸς ψυχολόγος, ὁ Πνευματικὸς δύναται ἀσύγκριτον ὅσον νὰ ἐπιδράσῃ εὐεργετικῶς ἐπὶ τοῦ ἀπλοῦ μάλιστα λαοῦ, διότι οὐ μόνον ἐμβάθυνα εἰς τὰ ἔνδον τοῦ ἀνθρώπου, οὐ μόνον διδάσκει καὶ φωτίζει αὐτόν, ἀλλὰ καὶ διὰ καταλλήλων παραινήσεων καὶ ἀναλόγων φαρμάκων, βουθούσης τῆς θείας χάριτος, δύναται νὰ θεραπεύσῃ τὴν νοσοῦσαν ψυχὴν· διότι καὶ ψυχολογικῶς εἶνε γνωστὸν ὅτι ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἕξεως γίνεται δευτέρᾳ φύσει, καὶ ἀκακία σιωπηθεῖσα νόσος ὑποκλῆται ἐπὶ τῇ ψυχῇ» (Δαμασκ. ἱερ. Πικραλ. τομ. Γ'. σελ. 153). Νομίζω λοιπὸν ὅτι εἶνε ἀνάγκη

νὰ ὑπάρχωσι πνευματικοὶ πατέρες, οἵτινες ἐξ ἀγνοῦ ἐθουσιασμοῦ καὶ αὐταπαρησίας δύναται γὰρ περιέρχωνται πολλοὺς τόπους ἐκάστης ἐπαρχίας. Ἐκαστος ἱεράρχης δύναται παρ' ἑαυτῷ νὰ ἔχη τοὺς καταλλήλους πνευματικούς ἐν τῶν ἱερῶν Μονῶν, ἐν ὑπάρχωσι, καὶ οἵτινες διὰ τοῦ ἔργου τῆς ἐξομολογήσεως μεγάλως θὰ ὠφελήσωσιν. Ἄλλ' οἱ πνευματικοὶ πατέρες δέον, ὡς ἐβημεν εἰπόντες, νὰ ὦσιν εὐσεβεῖς, ἠθικοὶ, φιλόσοφοι καὶ ἀφιλάργυροι· διότι ἡ ἐξομολογήσις εἶνε τέχνη μεγάλη. «Τοῖς μὲν ἱατροῖς σκοπὸς τὸ ὑγιεῖν ἢ εὐεξίαν σαρκὸς ἢ οὖσαν φυλάξαι ἢ ἀπελθεῖν ἀνακαλίσσασθαι... τῷ δὲ πνευματικῷ πατρὶ ψυχὴν πτερωσαί, ἀρπάσαι κόσμου καὶ δοῦναι Θεῷ, καὶ τὸ κατ' εἰκόνα ἢ μένον τηρῆσαι, ἢ κινδυνεύον χαιραγωγῆσαι, ἢ διαρρῆν ἀνασφάσκαθαι, εἰσκομῆσαι τὸ Χριστόν ἐν ταῖς καρδίαις διὰ τοῦ Πνεύματος, καὶ τὸ κεφάλαιον Θεῶν ποιῆσαι». (Ἄπολ. Β' κβ' Γρηγορ. Ναζιανζ.) Τόσῳ δὲ μᾶλλον εἶνε τοῦτο ἀναγκαῖον, ὅσῳ αἱ ἱερεῖς, ἐν ταῖς χωρίοις μάλιστα, καὶ δι' ἑλλους λόγους καὶ δι' ἁμαρτῶν ἀδυνατοῦσι νὰ πράξωσι τοῦτο.

Θεοστογῆς ἀμάρτια καταμαστιζέουσα τὰς κοινωνίας καὶ καταχρνεῖν τὸν ὀρθόδοξον ἑλληνικὸν λαὸν εἶνε, incredible dictu, ἡ βλασφημία κατὰ τῶν θειοτάτων ὀνομάτων καὶ πραγμάτων. Οἱ δαιμόνες, κατὰ τὴν Ἁγίαν Γραφήν, πιστεύουσι καὶ φρίττουσι· καὶ ὅμως οἱ χριστιανοὶ βλαπτοῦσιν ἐν τῷ ὄνοματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑβρίζουσι τὰ θειότατα. Τί ποιητίον; Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος δέον, φρονῶ, νὰ ἐκδώσῃ ἐγκυκλίους ἐν ἀπλῇ γλώσσῃ, αἵτινες ὁ ἀναγινώσκωνται συναχῶς ἐν τοῖς ναοῖς, καὶ πολλὰ ἀντίτυπα τούτων ἔξ διανεμῶνται τῷ λαῷ πρὸς συνεχῆ ἀνάγνωσιν. Ἡ δὲ Δικαιοσύνη τῆς Πατρὸς διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων τιμωροῦσα τοὺς βλασφημῶν δύναται νὰ ἔλθῃ ἐπίκουρος τῇ Ἐκκλησίᾳ. Οὕτω ἐν μέρει περιορισθήσεται τὸ ἀπαίσιον τοῦτο κακόν, ὅσῳ γίνεται ἐκ κακῆς ἕξεως μᾶλλον ἢ ἐξ ἐπιγνώσεως καὶ ἀπιστίας.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως παρατήρομεν ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐν τῷ στρατῷ ἱεροκηρῶν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, ὡς καὶ ἡ ἴδεια τῆς τοιαύτης ἐν τῷ στρατῷ ἐργασίας, ὑπ' αὐτοῦ ἐρρωμένως ἐπιδοχθεῖσης, ἦτο λίαν ἐπιτυχῆς. Ὁ ἱεροκήρυξ κ. Καββαθᾶς καὶ ὁ ἐφημέριος τῆς ἀγίας Εἰρήνης κ. Ν. Λιβαθινὸς ἤρξαντο ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος τοῦ ἱεροῦ τούτου ἔργου ἐνώπιον πάντων τῶν στρατιωτῶν. Ἐβάθμεν ὅτι καὶ ὁ ἅγιος Κερκαλλῆνας ὠμίλησεν ἐνώπιον ἐνὸς συντάγματος εὐλογήσας αὐτό. Ἡμεῖς παρακολουθήσαντες τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Δουληγέρη γενόμενον εἰς τὰ συντάγματα τοῦ ἱππικοῦ κήρυγμα κατεσχίθημεν ὑπὸ ἐθουσιασμοῦ, παρατηρήσαντες ὅτι μετὰ προθυμίας εἶχον σπεύσει ἀπαντες οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ σώματος καὶ μετὰ προσοχῆς, μαρτυρούσης εὐγένειας αἰσθημάτων, ἤκουον τοῦ κήρυκος.

— Ἐν σχίσῃ πρὸς ὅ,τι κακῶς ἱγράφη διὰ τὸ ἐν Πειραιεὶ ἔργον τῆς «Ἀναπλασεως», ἐδημοσιεύθησιν ἐν τῇ «Πρωτῇ» τῆς 29 τὰ ἀκόλουθα: «Τὸ κήρυγμα τῆς «Ἀναπλάσεως» καὶ

ἐν τῇ πρωτεύουσῃ καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀκούεται μετ' ἀγαλλιάσεως καὶ ἀθρόου συρρέει ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος, ὅπου καὶ ἀνγίνεται. Ἄνδρες ζηλωταὶ μὲ τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ τὴν προθυμοτάτην ἀτομικὴν ἀρωγὴν τοῦ Πρωθιερέγγου μας, οἵτινες φέρουσιν εἰς τὸν νοῦν μας τὴν παλαιὰν τῆς Ἐκκλησίας μας εὐκαιρίαν, εὐαγγελίζονται ἀκούραστοὶ τὸν θεῖον λόγον ἐν πάσῃ ταπεινοφροσύνῃ καὶ ἀπλότῃ καὶ ἀνευ ἰδιοτελείας τινός. Τὴν πάνδημον ἡμῶς εὐδοξίαν χεῖς καὶ προχέει παρ' ἐλπίδα δέικοψαν κακὸβουλα δημοσιεύματα, τὰ ὅποια εὐθὺς ὁ Σύλλογος, καλῶς ποιῶν, διὰ μακρῶν ἐξήγησε πειστικώτατα. Ἄς ἀναγνώσῃ πάντες, ἐν θέλωι νὰ κρινῶσιν ἀσφαλῶς, καὶ ἔς οἰκτιρῶσι τοὺς ἑλαεινούς συκοφάντας, τοὺς ὑποκρυπτεμένους ἀνωμόμας εἰς τὰς στήλας τοῦ τύπου, ὅστις μὲθ' ὅλην τὴν πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀγάπην ἀναγκάζεται ἐνίοτε ν' ἀναγράψῃ τοιαύτας ἀσυστάτους ψευδολογίας. Εὐχόμεθα πρὸς τὸ συμφέρον αὐτοῦ τοῦ κλήρου νὰ μὴ ἀποδειχθῇ ὅτι ἐκ τῶν σπλάγγων του προῆλθεν ἡ ἀδικία αὕτη κατὰ Σωκατείου, ὅσῳ, ὑπὲρ πᾶν ἄλλο, σκοπὸν προέθετο τὴν ἀνύψωσιν καὶ ἀξιοπρέπειαν αὐτοῦ τούτου τοῦ κλήρου».

— Ἐν δὲ τῇ «Ἐστία» τῆς 31ης ἐδημοσιεύθη τὸ ἐξῆς: «Ἁλαϊκὰ ἀναπλαστικὰ σχολαί. Νέον Τμήμα ἰδρύει ἐν Ἀιγίῳ ὁ ἐνταῦθα Σύλλογος τῆς «Ἀναπλάσεως» μετὰ λαϊκῆς Σχολῆς. Πέντε ἀναπλαστικὰ λοκαὶ σχολαὶ λειτουργοῦσιν ἤδη ἐν Ἀθήναις, Πειραιεὶ καὶ ταῖς ἐπαρχίαις. Ἡ διδασκαλία τοῦ λαοῦ, ἡ διάδοσις τῶν ἱερῶν Γραφῶν εἰς τὴν λαϊκὴν γλῶσσαν, ἡ ἀποστολὴ κήρυκων εἰς τὰς ἐπαρχίας, ἡ διδασκαλία ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐπασχολοῦσιν ἤδη τὸν Σύλλογον.

Τὸ ἐν ταῖς φυλακαῖς κήρυγμα, ἀπεσταλμένος ὑπὸ τῆς Βασιλείσης, ἐκτελεῖ ὁ γραμματεὺς τῆς «Ἀναπλάσεως», ἀρχιμανδρίτης κ. Τ. Ἀναστασίου, πρὸς δὲ ἡ Βασιλίσα ἐξέφρασε τὴν εὐερέσειάν της διὰ τὴν εὐεργετικὴν τῆς «Ἀναπλάσεως» ἔρασιν.

Πάντες οἱ ἐν Πειραιεὶ ἐκ μέρους τῆς «Ἀναπλάσεως» κηρύττοντες πράττουσι τοῦτο δωρεάν, οἱ δ' ἐξ Ἀθηνῶν καὶ δι' ἴδιον τῶν ἐξόδων καταχρνεῖν. Τὴν τοῦ ἐν Πειραιεὶ Ἀναπλαστικοῦ Τμήματος ἐροσίαν ἀποτελοῦσιν οἱ Χ. Βρυχωρόπουλος, Ι. Καζαντζῆς, Γ. Γιάπακας, Ν. Κουρῆς ἱατρός, Γ. Νεραντζῆς, Γαβρ. Παπαϊωάννου ἀρχιμανδρίτης καὶ Ι. Σιδερίδης. Προχέει Κυριακὴν πλῆθος πολὺ κατέκλυζε τὴν ἐν τῷ θεάτρῳ αἰθουσαν ὠμίλησεν ὁ κ. Δ. Παπαδόπουλος καὶ ὁ ἀρχιμανδρίτης κ. Π. Δουληγέρης. Ὁ κόσμος κατηγνώκησεν, διότι ἐπειραθῆσαν τινες νὰ διαβάσωσι τὸ ἐν Πειραιεὶ ἔργον τοῦ Συλλόγου καὶ νὰ ὑβρίσωσι τοὺς κήρυκας, ὅτι χρεῖν ὄφθην ἰδιωτελεῖαι ἐργάζονται, ἐνῶ εἶνε ἕξοι ἱπταῖων, διότι διδάσκουσι πάντας δωρεάν, πληρώνοντες καὶ ἐξ ἴδιον οἱ καταβαλόντες ἐξ Ἀθηνῶν».

— Περὶ τῆς ἐν Ἀιγίῳ «Ἀναπλαστικῆς» ἐργασίας ὁ «Νεολόγος» Πατρῶν γράφει ὅτι ἡ πόλις «διατελεῖ ἀπὸ τῆς 22ας Μαρτίου ἐν περιδῶ ἀρξάμενης ἀναζωπυρήσεως τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθηματος. Αἱ ἐξοχοὶ διδασκαλαὶ τοῦ παρεπιδημοῦντος ἐν τῇ πόλει ἱεροκήρυκος κ. Γαλανοῦ συγκλονοῦσιν ἀπὸ μιᾶς ἐβδομάδος καὶ τὰς ἀσθεστέραις τῶν καρδιῶν. Ἀπακα δὲ ἡ πόλις συνωστίζεται καθ' ἐκάστην ἑσπέρην ἐν τῷ εὐρυτάτῳ Μητροπολιτικῷ ναῷ, ὅπως ἐντροφῆσῃ εἰς τὰ ἱερὰ νάματα τοῦ κηρυσσομένου παρ' αὐτοῦ θεοῦ ἀληθῶς λόγου. Ὅ,τι ὁ ἀνθρώπος οὗτος ἔχει τὸ ἐκτακτόν, ὅ,τι ἔχει τὸ ὑπέροχον ἐκ τῶν λοιπῶν συναδέλφων του, εἶνε, ὅτι δὲν κατατρίβεται ἐν τῇ διδασκαλίᾳ του εἰς τὴν τήρησιν τῶν ἐξωτερικῶν τῆς ἐκκλησίας τύπων, ἢ εἰς ἀπλὴν ἐρμηναίαν τοῦ κειμένου τοῦ Εὐαγγελίου κλπ. Ἄλλ' ἀρμύμενος ἐκ τοῦ ἱεροῦ τούτου Εὐαγγελίου τὰς ἐν αὐτῷ ὑψηλὰς ἠθικὰς ἀρχὰς προσ-

παθεῖ νὰ ἐμφυσησῇ ταύτας εἰς τὸ πνεῦμα τῶν ἀκροατῶν, ὅπως χρησιμεύσωσιν ὡς φωτοφόρος χριστιανικῆς ἐξῆς τοῦ τε κοινωνικοῦ καὶ πολιτικοῦ αὐτῶν βίου. Ταῦτους ἀληθεῖς ἱεροκήρυκας δέκα μόνον ἀν εἶχε τὸ Ἔθνος, ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ ἰντελλῆ ἀναμόρφωσιν τοῦ παρ' ἡμῖν θρησκευτικοῦ αἰσθηματος καὶ ἀναπλάσῃ τὴν τσοῦτον ἠθικῶς ἐκπαιδευσάν ἑλληνικὴν κοινωνίαν».

— Πολλαχόθεν ἀκούεται ὅτι πείνα κατατρυχῶν τοὺς λαούς. Ἐν Ἱταλίᾳ ὁ λαὸς εὐρίσκειται ἐν στάσει διὰ τὸν ἄρτον. Ἐν Ἰρλανδίᾳ διήρπασε τὰ ἀρτοποιαί. Ἐν Κερκυρῇ ἐργατικοὶ καὶ οἰκογενειάρχαι ἐν διαδηλώσει πρὸ τῆς νομαρχίας διεμαρτυρήθησαν ὅτι δὲν δύναται νὰ χορτάσωσι τὰ τέκνα των ἕνεκα τῆς ὑψώσεως τῆς τιμῆς τοῦ ἄρτου καὶ τῶν λοιπῶν τροφίμων. Αἱ κυβερνήσεις τῶν λαῶν πρῶτιστον καθήκον πρέπει νὰ ἔχωσι τὸ νὰ καθιστῶσι τὰ τῆς πρώτης ἀνάγκης τὸ ἀνθρώπου εἶδη, τὸν ἄρτον καὶ τὸ κρέας, εὐωνα, ἐνα μὴ φθάσῃ ὁ λαὸς εἰς ἀπύγγωσιν.

— Ἐν ταῖς σχολαῖς τῶν ἀπόρων παιδῶν τοῦ Παρνασοῦ ἐνεγράφησιν ἐφέτος 1291 μαθηταί, ὡν οἱ 500 ἔξακολουθοῦσι τὴν φοιτησίαν των. Ἡ ἐκ τῶν σχολῶν τοῦ Παρνασοῦ ὠφέλεια εἶνε προφανῆς, καὶ εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο νὰ ἐπολαπλασιάζοντο ταῦτα. Ἄλλὰ δύναται μόνος ὁ ἐν λόγῳ Σύλλογος νὰ πράξῃ τοῦτο:

— Εἰς τὸν Σύλλογον τῆς «Οἰκονομίας» ἐν μέσῳ πυκνοῦ πλήθους ὠραίων λόγων ἐξεφώνησε τῇ 2ῃ Μαρτίου ὁ κ. Ν. Φαραντάτος ὕμνηγῆς, μετ' αὐτὸν δὲ ὁ κ. Ροδάκις καὶ εἰς τῶν μαθητῶν τοῦ ἀρχιμ. κ. Στεφάνου ἀπήγγειλαν δύο ποιήματα συντεταγμένα ὑπὸ τοῦ ἀντιπροέδρου τῆς «Ἀναπλάσεως» κ. Κ. Διαληγεμᾶ. Ὁ πρόεδρος τῆς «Οἰκονομίας» κ. Ν. Ἀναστασίου, εἰς τῶν συμβούλων τῆς «Ἀναπλάσεως», κατήρξατο καὶ ἐκήρυξε τὸ πέρας τῆς ἐορτῆς διὰ καταλλήλων προσλαλιῶν. Πάντες κατηχαριστήθησαν.

— Τὸ ἀναθεωρητικὸν δικαστήριον τῆς Γαλλίας ἠέυρωσε τὴν ἀπόφασιν, δι' ἣς κατεδικάσθη ὁ Ζολᾶ, χωρὶς νὰ παραπέμψῃ ταύτην εἰς ἄλλο δικαστήριον. Ἡ ἀπόφασιν ἐγένετο διὰ λόγους τυπικούς. Τὸ ὑπουργεῖον ὑπέσχετο ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ὅτι θὰ παραπέμψῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς ἕτερον ἀρμόδιον δικαστήριον. Οὕτως ἡ Γαλλία θὰ εὐρεθῇ πάλιν εἰς νέαν συγκίνησιν ἀνευ πρακτικοῦ ἀποτελέματος.

— Εὐγενεῖς κυρίαὶ τοῦ Πειραιῶς προεβήσαν εἰς τὴν Ἱδρυσιν ἐκεί ἐπαγγελματικῆς σχολῆς τῶν ἀπόρων γυναικῶν, χρησιμοποίησασαι προσωρινῶς μίαν πλευρᾶν τοῦ δημοτικοῦ θεάτρου. Ταῦτα ἔργα, σύμφωνα πρὸς τὴν φιλόανθρωπον ἔρασιν, εἰς ἣν ὀφείλει νὰ πρωτοστατῇ ἡ γυνὴ, τιμῶσι αὐτὴν καὶ τοιαῦτα ἔργα εὐλογεῖ ὁ Θεός.

— Εἰς 5 ἑκατομμύρια ὑπολογίζεται ὁ ἐν εἰρήνῃ στρατός τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου καὶ 50 ἑκατομμύρια ὁ ἐν πολέμῳ. Διὰ τὸν πρῶτον ὁπαυῶνται 25 δισεκατομμύρια καὶ διὰ τὸν δευτέρον 730 δισεκατομμύρια. Ἐὰν κατεβάλλετο ἡ αὕτη προσπάθεια διὰ τὴν κατὰ Χριστόν διαπαιδαγωγῆσιν τοῦ κόσμου, ὅπως διάφορος θὰ ἦτο ἡ ἕξις τούτου.

ΟΙ ΔΙΔΑΞΟΝΤΕΣ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΛΑΪΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ», ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Table with 2 columns: Day and Date. Row 1: Δευτέρα 6 Ἀπριλίου Κ. Δραληγεμᾶς. Row 2: Τρίτη 7 » Τημ. Ἀναστασίου. ἀρχμ. Row 3: Πάρασκευῆ 10 » Δ. Παπαδόπουλος. Row 4: Σάββατον 11 » Κ. Διαληγεμᾶς.

Εἰς τὴν Β' ἐν Ἀθήναις ἐν τῷ ναφ' τῆς ἁγίας
Μερόνης 25-6 μ. μ.

Τρίτη 7 Ἀπριλίου Νικ. Διδοκίδου, ἱερέως.
Παρασκευή 10 » Τιμ. Ἀναστασίου, ἀρχιμ.

Εἰς τὸ Γ' ἐν Ἀθήναις Παιδοπαγωγικόν
Τμήμα 10-12 π. μ.

Δευτέρα 6 Ἀπριλίου. Συζητήσεις καὶ ἐκθέσεις. Τὰ μέλη
ὕπο τὴν διεύθυνσιν Κ. Διαλησιμῆς.

Εἰς τὸ ἐν Παιδοπαγωγικῷ Τμήμα τῆς Ἀναπλάσεως:

Δευτέρα 6 Ἀπριλίου Τιμ. Ἀναστασίου, ἀρχιμ.
Τρίτη 7 » Παν. Δουληγιέρης, ἀρχιμ.
Πέμπτη 9 » Κ. Διαλησιμῆς.
Σάββατον 11 » Δημ. Παπαδόπουλος.

ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
Τῆς 12ης Ἀπριλίου 1898.

Τὰ τῆς αὐριανῆς Κυριακῆς ἀναγνώσματα βλῆτε εἰς τὸ
προηγούμενον φύλλον. Ἐνταῦθα δημοσιεύονται τὰ τῆς με-
τεπόμενης, ὅπως περιέρχονται ἐγκαίρως εἰς χεῖρας πάντων.

Κεφάλαιον

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις 12 διὰ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγ-
νετο σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῇ ἰαυῷ πολλὰ καὶ ἦσαν ἐμβρυακῶν
κίτταντες ἐν τῇ σταθῇ Σολομώντος. 13 τῶν δὲ λαϊκῶν οὐδεὶς ἐτόλμα
καλλῆσθαι αὐτοὺς, ἀλλ' ἐμεγαλύνον αὐτοὺς ὡς ἰσχυροὺς. 14 μάλιστα δὲ
προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ Κυρίῳ πλήθνη ἀνδρῶν τε καὶ γυναι-
κῶν, 15 ὥστε κατὰ τὰς πλατείας ἐκέραιον τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ τιθέναι
ἐπὶ κλινῶν καὶ κραββάτων, ἕνα, ἐρχομένου Πέτρου, κῆν ἢ σκιά ἐπι-
σκίεσθαι τινὶ αὐτῶν. 16 Συνήρχοντο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν περὶ πό-
λεων εἰς Ἱερουσαλήμ, φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀφλομένους ὑπὸ πνευ-
μάτων ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ὑγιάνεις. 17 Ἀνακίτας δὲ ὁ
ἀρχιερεὺς καὶ ἄπανετες οἱ σὺν αὐτῷ, ἡ ὄσση αἵρεσις τῶν Σαδδου-
καίων, ἐπλήθυνον τὸν ἔθλον, 18 καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ
τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τῇ σταθῇ δημοσίᾳ. 19 Ἄγγελ-
ος δὲ Κυρίου διὰ νυκτὸς ἤνοιξε τὰς πόλεις τῆς φυλακῆς. Ἐξαγαγόν-
τες αὐτοὺς εἶπε. 20 Παρεύθετε, καὶ σταθῆναι ἑλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ
λαφ' πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης.

Ἑρμηνευτικὴ παραφρασις

Κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, μετὰ τὴν ἀνάστασιν καὶ ἀνάληψιν τοῦ
Χριστοῦ καὶ τὴν κατέβησιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, 12 ἐγένοντο εἰς
τὸν λαὸν διὰ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων πολλὰ σημεῖα, ὅτινα ἐμαρ-
τύρουσιν τὴν δύναμιν ἐνεργούσαν ἐν αὐτοῖς, καὶ πολλὰ ὑπερφυ-
σικὰ θαύματα. Πάντες δὲ οἱ ἀπόστολοι συνήρχοντο, ἔχοντες τὰ
αὐτὰ αἰσθητὰ ἐρασιώσεως πρὸς τὸν Κύριον, εἰς τὴν πολυσύχνην
ἀνατολικὴν ἐστειραμένην περιοχὴν τοῦ ναοῦ τῆς Ἱερουσαλήμ, τὴν
ἐνομαζομένην στοᾶν τοῦ Σολομώντος. 13 κανεὶς δὲ ἀπὸ τοῦ λαοῦ
δὲν ἐτόλμα νὰ συναναμιχθῇ μετ' αὐτοῦς, ἀλλ' εἶχε μεγάλην πρὸς αὐ-
τοὺς ὑπόληψιν ὡς ἰσχυροὺς καὶ ἐδίδασκε. 14 πολὺ δὲ περισσώτερα
πλήθνη ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν προσήλυτικόντο ἡμέρηαι εἰς τὴν πίστιν
τοῦ Κυρίου. Ἔγινε δὲ τόσον περιβόητος ἡ δύναμις τῶν ἀποστό-
λων, 15 ὥστε οἱ ἄνθρωποι ἔφερον ἕνα εἰς τὰς πλατείας τοῦ ἀσθενεῖς
καὶ τοὺς ἔθεντο ἐπάνω εἰς κλινὰς καὶ εἰς κραββάτους, διὰ νὰ ἐπισκι-
άσθαι κανένα ἐξ αὐτῶν τοῦλάχιστον ἢ σκιά τοῦ Πέτρου, ὅταν οὗτος
διέβαινε ἀπ' ἐκεῖ. 16 Συνήρχοντο δὲ πολυπληθεῖς καὶ οἱ κάτοικοι
τῶν κύκλων πόλεων εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔφερον τοὺς ἀσθενεῖς
καὶ τοὺς πεπονημένους ἀπὸ ἀκαθάρτα πνεύματα, οἵτι δὲ οὗτοι ἐθε-
ραπεύοντο. 17 Ὁ ἀρχιερεὺς ὅμως καὶ οἱ ἄλλοι οἱ περὶ αὐτόν, οἱ ὅποιοι
ἦσαν ἀπὸ τῆν αἵρεσιν τῶν ὑλιστῶν Σαδδουκαίων, οἵτινες ἐδίδασκον
ὅτι δὲν ὑπάρχουσι πνεύματα οὕτε ἀνάστασις νεκρῶν, πλήρης φανατι-
σμοῦ ὑπὲρ τῆς ἀρέσεως τῶν, 18 ἐξηγήθησαν ἐναντίον τῶν ἀποστό-
λων, οἵτινες ἐκήρυττον τὰ ἐναντία, καὶ τοὺς συνέλαβον καὶ τοὺς ἔβα-
λαν εἰς τὴν δημοσίαν φυλακὴν. 19 Ἄγγελος δὲ Κυρίου διὰ νυκτὸς
ἤνοιξε τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, καὶ τοὺς ἐξέβαλεν ἕνα εἰς τὸν ἱερὸν
τοῦ ναοῦ τόπον καὶ εἶπεν εἰς αὐτοὺς. 20 Ὑπάγετε καὶ σταθῆτε ἐκεῖ

καὶ ἐπιλείτε εἰς τὸν λαὸν πάντας τοὺς λόγους τούτους, ὑπὸ τοῦ
πνεύματος προερχομένου ἢ πνευματικῆς καὶ αἰωνίου ζωῆς. (Πράξ. Β' 42-20)

ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
Τῆς 12ης Ἀπριλίου 1898.

Κεφάλαιον

Ὅσος ὁσίας, τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, τῇ μετ' τῶν Σαδδουκαίων, καὶ τῶν
Θουρῶν κλεισμένων, ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον
τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ λέγει
αὐτοῖς: Εἰρήνη ὑμῖν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας
καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐγάρρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύ-
ριον. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν: Εἰρήνη ὑμῖν, καθὼς ἀπέ-
σταλάκε με ὁ Πατήρ, κληῶ πέμπω ὑμᾶς. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐνεφύ-
σησε, καὶ λέγει αὐτοῖς: Λάβετε Πνεῦμα ἅγιον. Ἐν τινὼν ἀφῆτε
τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς: Ἐν τινὼν κρατῆτε, κεκολληθηαί. Θω-
μας δὲ, εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Διδυμοσ, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν,
ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. Ἐβλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί: Ἐσάρ-
ρασαν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς: Ἴδὼν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν
αὐτοῦ τὸν τόπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τό-
πον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ
μὴ πιστεύσω. Καὶ μετ' ἡμέρας ὅκτω, πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, καὶ Θωμαῖς μετ' αὐτῶν. Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς, τῶν θυρῶν κει-
κλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ εἶπεν: Εἰρήνη ὑμῖν. Εἶτα
λέγει τῷ Θωμαῖ: Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὅδε, καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου.
καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευρὰν μου: καὶ μὴ γίνου
ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θωμαῖς, καὶ εἶπεν αὐτῷ: Ὁ
Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς: Ὅτι ἐώρακας
με, Θωμαῖ, πιστεύσας: μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες.
Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἐστὶ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. Ταῦτα
δὲ γεγραπταί, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστός ὁ Υἱὸς
τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

Ἑρμηνευτικὴ παραφρασις

Κατὰ τὴν πρώτην ἐκείνην τῆς ἑβδομάδος ἡμέραν, παρὶ τὴν θύραν
τοῦ ἡλίου, ἐνῶ ἦσαν κλεισμέναι οἱ θύραι τῆς οὐρίας, ἐντὸς τῆς
οὐρίας ἦσαν συνηγμένοι οἱ μαθηταί, διότι ἐφοβήθησαν τοὺς Ἰουδαίους,
ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐστάθη εἰς τὸ μέσον καὶ λέγει εἰς αὐτοὺς: Εἰ-
ρήνη εἰς τὰς ψυχὰς σας. Ἀφῶ δὲ εἶπε τοῦτο, ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς
τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐγάρρησαν ἰδόντες
τὸν Κύριον. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτοὺς πάλιν: Εἰρήνη εἰς τὰς
ψυχὰς σας. Ὡς ἡμεῖς ἔχει ἀποστείλα, ὁ Πατήρ μου, πέμπω καὶ ἐφύ-
σησε. Καὶ ἀφῶ εἶπε τοῦτο, ἐνεφύσησε καὶ εἶπεν εἰς αὐτοὺς: Λάβετε
τὸ Πνεῦμα καὶ τὴν ἐξουσίαν νὰ συγχωρῆτε ἢ νὰ κρατῆτε τὰς
ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων. Ὅς εἴνα συγχωρημένοι αἱ ἁμαρτίαι ἐκείνων,
τοὺς ἀπολείπει ἢ συγχωρῆτε καὶ ἢ εἴνα ἀσυγχώρητοι ἐκείνοι, τοὺς
ἐπιτίθει δὲν ἢ συγχωρῆτε. Εἶθ' δὲ ἐκ τῶν δώδεκα μαθητῶν, ὁ Θω-
μας, — τὸ ὄνομα δὲ τοῦτο εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἐσημαίνει Διδυμοσ, — οὐκ
δὲν ἦτο μετ' αὐτοῦ, ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. Διὰ τοῦτο ἔβλεπον πρὸς
αὐτόν οἱ ἄλλοι μαθηταί: Ἐσάρρασαν ἰδὼν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ Θωμαῖς
εἶπεν εἰς αὐτοὺς: Ἴδὼν δὲν ἴδω εἰς τὰς χεῖράς σου τὸ σημεῖον τῶν
καρπίων, καὶ ἴδω δὲ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸ σημεῖον τῆς πλευ-
ρῆς σου, καὶ ἴδω δὲ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν λογισμὸν
δεξάν πλευρὰν σου, δὲν ἂν πιστεύσω. Καὶ μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας, ὅτε
οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ πάλιν ἐντὸς τῆς αὐτῆς οὐρίας, καὶ ὁ Θωμαῖς
μετ' αὐτῶν, ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς, ἐνῶ αἱ θύραι ἦσαν κλεισμέναι, καὶ
ἐστάθη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν: Εἰρήνη εἰς τὰς ψυχὰς σας. Ἐπειτα
λέγει εἰς τὸν Θωμαῖν: Φέρε ἰδὼ τὸν δάκτυλόν σου, καὶ ἴδε τὰς χεῖ-
ράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ φηλάφησον ἐνὶ πλευρᾷ μου, καὶ
μὴ εἶσαι ἄπιστος, ἀλλὰ γίνου πιστός. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θωμαῖς καὶ
εἶπεν εἰς αὐτόν: Ἴδὼ εἶσαι ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου. Λέγει εἰς
αὐτόν ὁ Ἰησοῦς: Διότι μὴ ἔχεις ἰδῆ, ἔχεις πιστεύσῃ, μακάριοι οὗτοι
ἐπίστευσαν, χωρὶς νὰ με ἴδωσι. Πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα θαύματα ἐποίη-
σεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, τὰ ἅπαντα δὲν εἶνα γεγρα-
μμένα εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο. Ἐγὼ δὲ γράψῃ ταῦτα, διὰ νὰ πιστεύ-
σητε ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστός ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ νὰ ἔχητε
ἐξακολουθοῦντες νὰ πιστεύετε εἰς αὐτόν, ζωὴν αἰώνιον διὰ τῆς χη-
ρῆς σου. (Ἰωάν. κ' 19-31)

Κ. Α. Διαλησιμῆς

Τύποις Ἰωάννου Νικολαΐδου.